

Trivselsdage 7.kl. X-skole.

Hermed en "kort" pædagogisk feedback fra undertegnede som set på dagene.

Tema: Trivsel og samarbejde
Dato: 14. til 15. august, 2024
Tid: 0800 til ca. 1300/1330

Undervisningsmetode:

Meget aktivt og højt energiniveau med mange aktiviteter, refleksionsspørgsmål og samarbejdsøvelser.

Det jeg her skriver skal tages med det vigtige forbehold, at jeg er udefrakommende og kun har haft eleverne i 3 dage og ca. 16-18 timer.

Det jeg vidste inden vi gik i gang var, at det var to 7.klasser der netop fra skoleårets start var blevet slået sammen fra tre 7.klasser til to.

Eleverne har nu et fællessprog for trivsel, og en række redskaber man kan arbejde videre med. Herunder hvad der sker i hjernen når man trives og modsat. At vi er forskellige mm. både i forhold til læring men også på andre måder. Og ikke mindst hvad det vil sige at være ansvarlig eller det modsatte.

Endvidere har de "mødt" hinanden i årgangsfællesskabet på en anden måde end normalt, og er blevet udfordret i mange øvelser med læringspunkter, som de i fællesskab med lærerne, kan trække viden fra.

7.klasserne er grundlæggende nogle rigtig søde børn. Så i det følgende skrevet, er det yderst vigtigt at have det med.

De er gode børn og likeable alle sammen. Der er ingen der "stikker ud" som bevidst umedgørlige.

Vi mødtes kl. 0800 d.15.08 og gik i gang. Jeg har gennem 17 år lavet disse trivselsdage for tusindvis af elever og stået i mange interessante situationer.

Som skrevet er energiniveauet i min facilitering høj. Jeg bruger mange energiøvelser til at styre på energien i den store gruppe forstået på den måde, at der faciliteres en høj energi (øvelse) for derefter at samle deltagerne og straks give dem "den næste" opgave.

Normalt fungerer dette ualmindelig godt, og i løbet af 60-70 minutter er der etableret en relativ stram struktur, som eleverne bekender sig til og "køber ind på" resten af den tid jeg må have med disse.

I løbet af formiddagen den første dag tegnede der sig et anderledes mønster, der skulle vise sig at være kendetegnende for 7.klasserne på X-skole over dagene.

Allerede helt fra start tog det lang tid for eleverne at komme til ro. Der var meget snak og uro eleverne i mellem, og jeg skulle bruge meget tid på at få "taletid."

Hurtigt i løbet af formiddagen den første dag delte eleverne sig markant i kønsopdelte grupper. Pigerne i den ene side af lokalet og drengene i den anden side. Som dagen og dagene gik, rykkede drengene fysisk tættere og tættere på hinanden, og pigegruppen trak sig helt væk fra drengegruppen, når jeg faciliterede i den store gruppe.

Efter dag 1 valgte jeg at tage en lang række energiøvelser ud af programmet, da det var tydeligt at disse nærmest havde modsat effekt. I stedet for ro, som de normalt giver, blev energien blandt eleverne meget høj, og de havde svært ved at falde til ro igen.

Jeg er meget bevidst om, hvordan jeg taler til eleverne og har stort fokus på positiv og anerkendende dialog. Jeg irettesætter næsten aldrig, og venter til eleverne er klar. Det giver mig en mulighed for som underviser, at ændre både tonation og talemåde overfor eleverne, når jeg ønsker at vise, at jeg er lidt irriteret. For kun anden gang over 17 år måtte jeg aktivere dette og bortvise en elev fra fællesgruppen. Dette skete 2 gange over dagene. Begge gange havde jeg en fin opsamling med den enkelte elev.

Jeg kunne nu skrive øvelse for øvelse hvad der skete, da hver øvelse har eget didaktiske formål, men så bliver det en meget lang "kort feed back," så derfor bliver det følgende en generel beskrivelse som set og forstået over dagene.

Generel beskrivelse af 7.klasserne med enkelte konkrete eksempler.

Helt grundlæggende er det i drengegruppen der er uro. Denne uro får trykket pigerne, så de har svært ved, og på ingen måde lyst til, at komme til orde.

Endvidere tager denne uro ualmindelig meget tid fra generel undervisning.

For eksempel er det undervisningsprogram jeg havde lagt for dagene, udviklet og gennemført med 17 års erfaring med målgruppen og indtil nu gennemført med masser af tid til refleksioner og sjove og gode overvejelser eleverne i blandt.

Med 7.klasserne på X-skole tror jeg, at jeg som minimum har skåret en tredjedel af mit program fra, netop på grund af den store uro, manglende disciplin og forståelse fra elevernes side for, at undervisningen skal i gang.

Understående beskrivelser er en generel oplevelse af dagene og det er kun drengegruppen jeg her beskriver. På intet tidspunkt var der udfordringer med pigerne og deres vilje og evner til at deltage. Det er vigtigt her at understrege, at der på intet tidspunkt var en "ond" stemning eleverne og mig i mellem. Men en interessant kultur.

Generel beskrivelse af gentagne situationer på dagene:

Ved samling og ved undervisning i den store gruppe skulle jeg generelt bruge mellem 5 og 12 minutter på at få ro til at kunne undervise. Dette selvom vi var 6 lærere til stede.

Eleverne og grundlæggende drengegruppen valgte kontinuerligt, at have fokus på egen business og havde egentlig ikke nogen respekt hverken for mig som underviser, eller for de elever der faktisk sad og gerne ville have undervisning.

Eksempel:

Jeg kaldte til ro i den store gruppe. En lang række mindre drengegrupper i størrelsen 2 til 5 elever, havde deres egen agenda internt. Enten ved at daske til hinanden, kaste med ting, hive i hinanden og i øvrigt hygge sig sammen.

Først når jeg helt fysisk stillede mig ved siden af dem, eller personlig henvendte mig til dem, valgte de at tie stille og lytte. For det meste. Ofte skete der det, når jeg så rettede henvendelse til en anden støjende drengegruppe, at den gruppe jeg lige havde forladt, valgte at genoptage deres dialog.

Generel beskrivelse af gentagne situationer på dagene:

Når drengene var urolige, kastede med ting eller tilsvarende og jeg personligt bad dem stoppe, kastede de sig tilbage i stolen og sagde det ikke var dem og argumenterede højt for dette.

Eksempel:

I en samling i den store gruppe var der en elev der kastede en sølvpapirskugle lige i hovedet på en anden elev ca. en meter fra ham.

Da jeg gik hen og sagde til ham, at det måske ikke var super hensigtsmæssigt, var første reaktion "at det ikke var ham der havde gjort det." Dette blev råbende fastholdt 2-3 gange, indtil jeg insisterede på at det var ham, da jeg jo havde set det.

Så blev næste argument, at han jo ikke havde startet. Da jeg sagde at han ikke skulle kaste med ting, var argumentet at det gjorde de andre jo også.

Generel beskrivelse af gentagne situationer på dagene:

Eleverne mener at alt er til diskussion og ikke mindst, at de grundlæggende har ret til at diskutere og ret til at få ret. Hvis dette ikke sker vælger de til en start, ikke at gøre som der bliver sagt og ikke mindst fastholde diskussionen.

Eksempler:

Jeg har som underviser mine egne tusser med. En elev sad med et par af disse hvilket er fint. Jeg ville samle disse tusser sammen og rettede henvendelse til eleven om, jeg skulle have dem op i min kasse. Normalt ville en elev med det samme bare aflevere det som vedkommende blev bedt om. Her tog det over 3 minutter af få eleven til at aflevere. I stedet blev der argumenteret for, ikke at levere dem tilbage.

Jeg oplevede flere gange det samme ske for et par lærere. Bl.a. havde en elev "kommet til" at tage sin telefon med til undervisningen. Jeg tog tid. Det tog læreren 7 minutter at få telefonen fra eleven. I øvrigt 7 minutter af undervisningstiden.

Generel beskrivelse af gentagne situationer på dagene:

Det virker som om en stor del af eleverne ikke helt ved hvad der også forventes af dem i frikvarteret, og at det man normalt forventer, at en elev foretager sig i et frikvarter skal fikses i undervisningstiden.

Eksempel:

Det her skete hver dag.

Optil 1-5 elever kom i starten af en session og spurgte om det var ok at gå på toilettet. Enkelte gik bare på toilettet uden at spørge om lov.

Flere elever var ved at "dø af sult" når vi gik i gang. En enkelt valgte flere gange i undervisningssituationer, at sætte sig og spise.

En bestemt elev præsterede hver dag, at udvandre midt i en undervisningssession fra den store gruppe, med argumentet om at han var tørstig og skulle ud og fylde hans vandflaske. Da han kom tilbage var de to elever om, næsten med det samme at tømme den. Enten ned af sig selv eller ind i munden, til stor morro for dem selv.

Da jeg venligt i et break spurgte om han ikke kunne fylde den i frikvarteret, var argumentet at han jo ikke kunne vide hvornår han var tørstig, at han (på 10 minutter havde tømt en 1 liters vandflaske) allerede havde drukket det der var i den.

Generel beskrivelse af gentagne situationer på dagene:

Manglende respekt for de voksne. Eleverne har en stor autonomitet, forstået på den måde at det, ubevidst, er deres regler, deres kultur, der gælder og ikke omvendt.

Eksempel:

Flere gange over dagene så jeg lærere irettesætte (på en pæn og rar måde) en elev og give henvisning til hvad eleven skulle. Straks efter gjorde eleven det stik modsatte.

Eget oplevet eksempel. En elev var meget urolig i blandt en lille gruppe drenge. Jeg bad ham flytte sig hen på en stol ca. 5 m. væk. I første omgang blev han siddende. Jeg gik så stille og roligt hen til ham og sagde han skulle komme med. Det tog ca. 3 minutter at få ham til at rejse sig fra stolen. Dernæst gik vi hen til den anviste stol, hvor han satte sig og jeg roste ham for dette.

Da jeg gik tilbage og gjorde mig klar til at undervise, havde eleven sat sig tilbage til den gruppe jeg lige havde bortvist ham fra.

Beskrivelse:

Som skrevet er det er højt undervisningstempo. Højere end eleverne er vandt til. Hver dag over middag var det meget tydeligt at de var "færdige." De kunne næsten ikke modtage undervisning og ovenstående beskrivelser blev mere tydelige.

Eksempel:

De to første dage blev tiden over middag interessant. Eleverne havde reelt ikke mere i sig og intellektuelt var det svært at medinddrage dem. Netop fordi de var trætte steg uroen også i dette tidsrum.

Generel beskrivelse af gentagne situationer på dagene:

Alt er til diskussion.

Eksempel:

På dag tre kom 12 drenge 15 minutter for sent til undervisningen efter 10 frikvarteret. Argumentet var at de ikke kunne høre klokken.

Jeg valgte efterfølgende at tage en dialog med drengene i det store frikvarter. I denne, i øvrigt fine, dialog havde drengene til en start meget svært ved at tage ansvar for ikke at komme til tiden. Her var der måske et strukturelt problem, i form af manglende klokke, men dette er ikke en undskyldning for, at komme 15 minutter for sent. I starten af denne dialog var drengenes indgangsvinkel, at alt skulle diskuteres. Men stille og roligt forstod de hvad det gik ud på og rettede ind.

Dog var der en der mente, at jeg havde taget 30 minutter af deres tid, og denne skulle de i sagens natur have tilbage 😊

De tog det i øvrigt med sig det vi talte om, straks vi startede undervisning op igen efter dette lille møde. Altså de rettede ind og var reelt undervisningsparate som forventet.

Netop fordi de tog så godt i mod denne dialog, mener jeg faktisk at der er meget at bygge på i blandt eleverne.

Ovenstående er en generel beskrivelse af (drengene) elevernes opførsel over dagene.

Det virker voldsomt og det er det også. Fordi det reelt er gode og søde børn så går det endda. Men min oplevelse er, at lærerne ofte kommer til kort i regulerende dialoger med eleverne, fordi der i elevernes regi er opstået en selvbestemmelseskultur.

Min oplevelse er, at hver enkelt elev er til at tale fornuft med, og forstår hvad der bliver sagt, men det øjeblik de er tilbage i klassekulturen, er det denne der bestemmer hvad der sker og ikke omvendt.

Klassekulturen i blandt eleverne

Der er en art selvbestemmelseskultur tilstede og alt er til diskussion. Eleverne vælger kontinuerligt, ikke at tage ansvar for egne handlinger, og næsten alt hvad der bliver sagt fra voksenside kan der stille spørgsmålstejn ved.

Fordi man som underviser har få muligheder for at give konsekvenser, tager eleverne ofte diskussioner langt og vælger dette meget bevidst. Når de bliver irettesat tager de i mod, men vælger ikke at rette ind efter hvad lærerne, eller undertegnede, siger.

Frikvarterne

Jeg blev i rummet i frikvarterne. Her er eleverne faktisk søde mod hinanden og der er en fin og hyggelig spisedisciplin. Om end madpapiret hurtigt blev til kasteskyts. Men det røg for det meste også i skraldespanden.

De to første dage "forsvandt" pigerne helt og aldeles fra undervisningslokalet. På dag tre var de der og dansede rundt, ønskede musik og deltog som en del af klasserne.

Drengegruppen er en skøn uhomogen og meget forskellig blanding. På alle måder. Det virker som om, at der er et hierarki der skal falde på plads og umiddelbart er der to "alfa hanner" jeg tænker finder deres plads. Jeg ved selvfølgelig ikke om de går i samme klasse.

De er "søde" mod hinanden, men lammerne, og andet forstyrrende, sidder løst og er accepteret i gruppen.

Pigegruppen virker homogen men også forskellig. De er delt lidt i nogle mindre grupper. Grupperne synes at fungere sammen, selv om de er meget forskellige. Og ikke mindst det virkede som om de nemt kunne tale og anerkende hverandre i disse mindre grupper. En enkelt pige skilte sig noget ud. Hun var meget undervisningsparat og ventede meget og længe på undervisningen gik i gang. Hun virkede accepteret af de andre, men var lidt alene.

Jeg kan have min tvivl om, at alle elever trives. Det er svært på tre dage at afgøre. Nogle elever er måske mere i overlevelsesh-mode end andre. Nogen synes måske ikke de lærer noget mm. Nogle synes måske de venter for længe førend undervisningen starter mm. Dette er en antagelse og ikke nødvendigvis korrekt.

Lærerne

Lærerne er vellidte og gør et godt stykke arbejde. Dog, hvis det er samme tendens som jeg her har beskrevet i deres dagligdag, kan man forestille sig, at de skal bruge meget energi på, at få undervisningen til at fungere maksimalt.

Forslag til pædagogiske handlinger.

Normalt kommer jeg med en række sjove og spændende undervisningstiltag. Der er meget forskelligt man kan vælge at arbejde ind i og med.

Med 7.klasserne på X-skole bliver det lidt anderledes her.

Fra nu i understående, er det kun tanker fra mig.

Hvis I allerede er i gang med det jeg foreslår er det fint og så beklager jeg i sagens natur, hvis jeg anbefaler noget I allerede har gang i.

Klasserne og eleverne fremstår i min optik, ikke som undervisningsparate når de møder op.

Klassekulturen er, ubevidst, defineret af eleverne og på en eller anden måde er det dem der bestemmer denne. Uden de selv er klar over det!

Pigegruppen er trykket af drengegruppen, forstået på den måde, at drengene skaber ualmindelig meget uro og her kan pigerne "ikke komme til."

Jeg synes egentlig det er en alvorlig situation, da det for en underviser kan være svært og opslidende at være i. Og vel egentlig også for en lang række elever.

Derfor tænker jeg, at man med fordel kan sætte ind over for klassekulturen og elevernes parathed til at byde ind i denne.

Forslag og tanker:

Jeg synes man med fordel kan tage et møde både med elever og forældre sammen. Her anskueliggøre at der er en udfordring. På et sådant møde tale om og blive enige om en kommende og ny klassekultur. En kultur alle kan være tilstede i, og modtage og deltage i undervisningen.

Det synes jeg giver mening, da eleverne jo viste (de 12 drenge) efter at jeg havde en dialog med dem, at de med det samme kunne rette ind.

Det gjorde de reelt!

Hvis et sådan mødet etableres er det vigtigt ikke at tale om hvem der har skylden, men at få sat en "streg i sandet" og komme videre mod en ny kultur.

Denne nye kultur skal defineres, helst af alle, men mest af lærerne. Det skal være ualmindeligt tydelig og specifik.

Hvad I gerne vil have mm.

Hvad I gerne ville have af eleverne kunne være (og det er kun in put, forslag og tanker):

- Være klar til at modtage undervisning hurtigt
- Ikke gå i offerrollen men tage ansvar
- Ikke diskutere med voksne i klassen, men eventuelt gerne efterfølgende
- Komme til tiden
- Ikke dimse til hinanden i timerne
- Få klaret toiletbesøg, fylde vandflaske og få spist mellemmåltider i frikvarterer
- Være klar til at modtage undervisning max 3 min efter kl. har ringet ind
- mm

Endvidere skal der på en eller anden måde gives mulighed for konsekvens, hvis eleverne vælger ikke at comitte sig til denne nye kultur og vælger at fortsætte med at diskutere mm.

Hvis I vælger at indarbejde forskellige konsekvenser (se mine tanker om "konsekvens vs. straf" sidst i dokumentet) mener jeg, at det er vigtigt at ledelsen er medinddraget her og alt er afstemt. Endvidere skal der arbejdes varsomt med dette, så der ikke går "inflation" i at bruge dette redskab.

Konsekvenser kunne være (det er kun tanker og forslag og der er helt sikkert meget meget mere og andet her):

- Refleksionspause i frikvarteret hvor eleven arbejder med refleksioner om egne handlinger og hvad der kan gøre anderledes
- Refleksionspause fra undervisning, hvor man som lærer laver et hurtigt follow up med eleven om hvad der kan gøres bedre og hvordan (Hjælp dem og giv dem handlemuligheder. Jf. 4F modellen som jeg viste)
- Refleksionspause og samtale om hvad det er der forstyrrer og hvorfor det forstyrrer og hvad det forstyrrer
- Refleksionspause resten af dagen og underretning til forældre, hvor man beder forældre og elev om at have en dialog om undervisningsparathed og komme med forslag til hvad eleven kan arbejde med fremadrettet
- Refleksionspause resten af dagen og indkaldelse til forældremøde. Forældremøde med fokus på hvad man ønsker af den enkelte elev
- Bortvisning til en ældre klasse for en periode
- Bortvisning fra undervisning til kontor
- Bortvisning til kontor og underretning til forældre
- Bortvisning fra skole for en periode (dette kun hvis helt galt)

Konsekvenser kunne også være at man ikke kan komme med på klasseseturer, eller i værste fald turer bliver aflyst.

Særaftaler for elever med diagnoser

Man kan med fordel lave særaftaler med diagnosebørnene. Måske en "nødudgang" eller to til disse. Andre steder at modtage undervisning mm.

Særaftaler og arrangementer med pigegruppen

Pigerne lider lidt under det store tryk for drengene. I alle fald på de 3 dage jeg var sammen med jeres elever. Man kunne med fordel lave særarrangementer for pigerne.

Når drengene så gør indvendinger her, kan man blot forklare dem hvorfor.

Tilgang til eleverne (og undskyld selvfølgelig hvis I allerede gør dette)

- Arbejd med en ensartet undervisningsstruktur
 - Jeg har aldrig oplevet så mange elever "fade ud" efter kl. 1200. Måske er det et yderst lokalt tilfælde. Jeg tror man med fordel kan ændre undervisningstilgangen efter kl. 1200 og dele denne op i mindre og anderledes bidder
- Anerkend det positive
- Anerkend og ros de handlinger i eleverne laver
- Arbejd med et miljø, hvor fejl ses som en naturlig del af læreprocessen. Anerkend, at alle kan lave fejl og at det er okay. Som i "Labyrinten" Fejl er = læring
- Giv eleverne, når de er klar, medbestemmelse og inddrag dem i beslutninger om undervisningen, regler og klassemiljøet. Lyt til deres idéer og forslag og anerkend deres kompetencer. Dette viser eleverne, at deres meninger har værdi og styrker deres selvtillid.
- Arbejd med belønning af en art

Sideløbende tænker jeg at man sagtens kan arbejde med gruppearbejde, fremlæggelser osv osv.

Dette er blevet den længste "korte feed back" jeg endnu har lavet. Jeg håber det går endda. Alt er skrevet med den dybeste respekt for jer som undervisere og hvis jeg er kommet til at skrive noget hvor I tænker "hvad har han gang i?" så beklager jeg i sagens natur.

Hvis der er spørgsmål eller andet jeg kan stå til rådighed med, så skal I bare ringe eller skrive.

Mange hilsner fra

John-Erik

Lidt om mine tanker om konsekvens vers. straf og (meget) lidt om konsekvenspædagogik i undervisningen.

Konsekvens:

En konsekvens er en forudsigelig og logisk reaktion på en handling. Den er kendt på forhånd og hjælper eleven med at forstå, hvordan dennes adfærd påvirker en selv og andre. Konsekvenser er designet, og gerne fælles aftalt, til at fremme ansvarlighed og læring.

Straf:

Straf er ofte tilfældig og kan være baseret på den straffendes/lærerens humør eller situationen. Den er ikke nødvendigvis kendt på forhånd og kan opfattes som uretfærdig eller vilkårlig, hvilket kan føre til modstand eller frygt snarere end læring.

Nøgleforskelle

Forudsigelighed:

Konsekvenser er forudsigelige, aftalte og tydeligt kommunikeret til, og gerne med eleverne, så de ved, hvad der vil ske som følge af deres "ikke acceptable" handlinger.

Straf er ofte uventet og kan variere, hvilket skaber usikkerhed og måske modstand.

Formål:

Konsekvenser har til formål at lære eleverne om ansvar og hjælpe dem med at forstå sammenhængen mellem deres handlinger og resultaterne af disse.

Straf har ofte til formål at kontrollere eller disciplinere, uden nødvendigvis at fremme læring.

Effekt på relationer:

Konsekvenser kan, i min optik, styrke relationer, da de bygger på respekt, aftaler og forståelse for individets/elevens ansvar.

Straf kan skade relationer og skabe en atmosfære af frygt og modstand. Ofte vil den lærer der vælger straf (i afmagt og ofte med rette) komme til at fremstå autoritært og ikke som en autoritet.

Læring:

Konsekvenser fremmer læring, og måske også relationer, ved at give eleverne mulighed for at reflektere over deres adfærd og ændre den i fremtiden.

Straf kan føre til, at eleverne blot lærer at undgå at blive opdaget, snarere end at ændre deres adfærd.

Individuel ansvarlighed:

Konsekvenspædagogik understøtter udviklingen af individuel ansvarlighed, hvor eleverne lærer at tage ansvar for deres handlinger.

Straf kan føre til en opfattelse af, at ansvaret ligger hos "det autoritære," der har retten til at bestemme og som derfor straffer, i stedet for hos eleven selv.

Jeg tænker at disse forskelle er centrale for at forstå, hvordan man kan anvende konsekvenspædagogik effektivt i undervisningsmiljøet, og også hvordan man kan skabe et mere positivt og læringsorienteret klassemiljø.

Jeg faldt over denne artikel fra dr.dk – måske kan den have relevans.

<https://www.dr.dk/nyheder/indland/vaerste-trivsel-i-ti-aar-elever-keder-sig-bliver-afledt-og-mister-lysten-til-laere>